

BARSI HIRLAP.

Politikai hetilap. Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, egyes szám 20 fillér. Hirdetmények beiktatása jutányosan számíttatik. A „Nyílt tér” sorának közlési díja 50 fillér.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos
Dr. TÖRÖK MÓR.

A lap szellemi részét illető kéziratok a szerkesztőség, hirdetmények és pénzküldemények a kiadóhivatal címére küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Sorakozzunk!

Fel a harcra, fel a küzdelemre.
Mit akartok inkább, azt-e, hogy Tisza István gróf legyen a vezérek, avagy azt, hogy a törvény, az alkotmány?

Aki az elsőt választja, az ágyban párnák közt pihenhet, hajaszála sem görbül meg. Lesz disz, rang, tele tömött erszény és teljes kéjjel élvezheti a nyugalom édes-ségét.

Aki azonban a törvényt, az alkotmányt választja, annak minderről le kell mondania, annak nehéz harcra, erős küzdelemre kell sorakoznia.

Most fog tehát eldőlni, mire érett meg e nemzet. Arra-e, hogy eltompított öntudattal — tehetetlen holt eszköz és érzéketlen nyomorult akaratnélküli tömeg váljék belőle, avagy pedig arra, hogy öntudatos, szabad, független, alkotmányos államban éljen, hogy olyan nemzet maradjon, melyet mézes madzagon vezetni nem lehet, melyet idegen érdekek kiszípolozására vak eszköznek felhasználni nem szabad.

A képviselőház tegnapi ülése után idáig jutott im már a nemzet.

Hát ez csakugyan a sülyedés netovábbja volna.

És még merjen valaki jó lélekkel bizalmat vallani a kormányoknak!

Hát előbbre való az, hogy egy Tisza István durva vaskeze szorítsa, fojtogassa e nemzet nyakát, mint az, hogy béke, intézményes béke viruljon, hogy nyugalom, hogy békesség mellett építsük, fejlesszük a nemzeti állam épületét?

Mert most csak erről van szó.

A tegnapi képviselőházi ülésen Tisza István gróf kereken visszautasította a béke jobbot, melyet felkínáltak neki a haza nevében. Inkább pusztuljon bele a nemzet semhogya kiadja kezéből a nyaktilót.

Hát ehhez legyen a nemzetnek bizalma? Czirógassa, csókolgassa a magyar azt a bárdot, melylyel életét akarják kioltani?!

Ne legyen e nemzetnek egy pereznői nyugalma sem; ott lebegjen mindig szemei előtt a borzasztó félelem, hogy mikép lehet akár egy ezeréves alkotmányos életet is pillanat alatt semmivé tenni?!

Ez legyen a magyar sovinizmus, ez legyen a magyar hazafiság!? Ezért türtünk, ezért szenvedtünk!?

Nincs itt mit habozni.

Sorakozzunk, fel a harcra, fel a küzdelemre.

A magyar alkotmányt nem Tisza István gróf kezéből kapta a nemzet, hogy kénye-kedve szerint akkor vehesse vissza tőlünk, amidőn akár neki, akár másnak úgy tetszik. — Ezer évnek keservekkel teli szenvedéseivel szereztük és tartottuk meg a magyar alkotmányt, — haszontalan, hitvány férfiak és kárhozzátást érdemlő nemzedék volnánk, ha egy ilyen embertől engednénk ezeréves küzdelmünk árát elrabolni.

Nem halt ki még a magyar virtus. Tudunk tűrni, tudunk szenvedni, de mindennek van határa. A mi türelmünknek is ki kellett fogynia, a mi szenvedéseinknek is végének kellett szakadnia.

Mondjuk ki az utolsó szót: — Vagy az alkotmány és a törvény lesz az ország szabadságának és függetlenségének őre, vagy „érte küzdve — szenthalált, együtt — és egyért halunk.”

Ha küzdeni kell, fogunk küzdeni.

Férfiak vagyunk és magyarok!

Dr. Török Mór.

TÁRCZA.

Munkára fel.

Gőztül feszül a vas; forrnak az üstök,
Sivít a sip . . . csengés, zaj mindenütt.
Kürtök okádják égfelé a füstöt,
Ezernyi kéz farag, kopácsol, üt.
A nemzet dolgozik! . . . Uram tekintsed,
S engedd, hogy éljen; hisz mint rendeléd:
Magasbator, gyűjt szív- és eszmekineset
S verejtékével szerzi kenyerét.

Van-e jövője? . . . Ah, hogy aggodalmak
Felhőtől lelkem el-elborul!
Kezébe adta az erőt, hatalmat,
Mi haszna volt? Elhányta botorul.
Mig félvilággal megdaczolt merészen
S török, tatár nem bírhatott vele,
Eltúrta, hogy honárulást tenyészsen
S nagygyá nevelje — önnön tűzhelye.

Mindent adott az egy-földlakta népnek
S testvérül hitt meg annyi idegent.
Hiába volt! Ők mindent összetépnek,
Mi e hazához fűz, mi drága, szent.
S miért teszik? Szavunkat mert nem értik
S hogy sziveikhez szólni nem tudunk;

Lelkük hideg, nyelvünk ingerli, sérti,
Nem érzik át hűn örömről, bajunk.

Hazug beszéddel szitják a rajongók
E nép szívében a gyűlölet tűzét.
Közös imára hívja bár harangszókn,
Nem érti meg, oszol, fut szerteszét.
Agyán ködös álmok világa rajzik,
Itt csak nyomort lát, bárha dús, szabad
S nem hat szavunk az ábrándszülte rajzig,
Mely szebb mezőt fakaszt a — „hó alatt”!

S mi nézzük békén, összefont karokkal,
Mint tördelik apáink örökét?
Ó hagyjatok fel balga álmotokkal,
Közönybe sülyedt, fásult nemzedék!
Vagy holt a szív, hogy fölriadva nem ver
És tompa agygyal tétlen nézitek:
Mint lelkesít és küzd maroknyi ember,
Hogy a hazát újból szerezzé meg?!

Nem, nem lehet, hogy lelketek ne nyiljék
A vészharang hívó szavára fel,
Eddig ha kondult — a hazában mindég
Ezernyi hű szivdobbanás felelt!
Lássátok: im elől megyen kis Erdély,
Még az erények ki nem haltanak,
A honfi-érzet áldott napja felkél,
Megérti már: „Ki mint vet, úgy arat.”

Lelkem benéz jövő idők kódébe
S elém dereng egy fényövezte kép:
E bérez és róna mindmegannyi népe
Honszerelemben egy testvéri nép.
Saját nyelvén imádja Istenét, de
Egy nyelven áldja ezt az egy hazát,
Boldog, hatalmas és nagy, mert szívébe
Az ég leküldte legszebb sugarát.

Dombay Hugó.

A lopott csók.

— Elbeszélés. —

Irta: Olsavszky Lajos.

Kalapi Károly kivételesen korán tért haza. A házmester még nem csukta be a kaput s ő már otthon volt harmademeleti lakásán.

A lépcső alján Feri barátjával találkozva, néhány szót váltott vele.

— Balázséknál voltál?
— Igen — válaszolt Feri.
— Színházból jöttetek meg?
— Nem; vacsorára hívtak meg, arról jövők.

— Hogy vagy?
— Jól, de odafent jobban éreztem magamat.

— Ennek a nyilatkozatodnak Lina nagyon örülne, ha hallaná.
— Szervusz!

Felhívás az aranyosmaróthi kerület választóihoz.

Polgártárs!

Veszedelem fenyegeti az országot. A közszabadság, az alkotmányos élet forog kockán. Oly idők közelednek, melyben minden magyar embernek résen kell lennie, akiből az anyagi érdek, vagy egyéb hitvány egyéni hiúság még ki nem ölte a magyar nemzeti állam iránti hűséget, a szabadságszeretet és az ország alkotmánya iránti tiszteletet. Oly idők közelednek, melyben minden magyar embernek élénk figyelemmel kell kísérnie az eseményeket és minden alkalmat és eszközt meg kell ragadnia ahhoz, hogy honfiúi kötelességét teljesítse, hogy Magyarország önállóságát és függetlenségét el ne veszítse és hogy az alkotmányon már is ejtett részt tovább szakadni ne hagyjuk.

Lélekkufárok ütötték fel sátraikat az országban. Nyilvános piacokon folynak az alkudozások. A magyar hazafiság kalmárok mérlegére került, hogy mint közönséges árucikket csengő aranyokért vásárolják. Az üzérkedés a lelkekkel idegen hatalom pénzét is forgalomba hozta, mert kik az ország alkotmányát lábball tiporják, kik Magyarország függetlenségét elkobozni akarják, elleneinkkel szövetkeztek, azokkal, kiknek a magyar nemzeti állam sok századok óta mindenkor kerékkötő volt, mely vállalkozásaik sikerét — hogy a népek szabadságát elnyomják — oly annyiszor meghiusította.

Polgártárs! Az olyan ország, melynek polgárai hitvány önérdékből hazafiasságukat és meggyőződésüket áruba bocsátják, a hol a honfiúi lelkek piaci árakat képeznek, — soha meg nem érdemelte, hogy szabad, hogy független ország legyen, hogy jogait és intézményeit alkotmány biztosítsa. Rabigába kell dőlnie annak az országnak, ahol a polgárok önérzete nem tiltakozik az erkölcsök ily ocsmány megbecsületlenítése ellen.

Azt határoztuk el tehát mi — külömbiség nélkül arra, hogy a közélet részletesebb vonatkozásaiban milyen meggyőződést vallunk, hogy a szabad és független érzelmű hazafiakat, — a pénzért meg nem vásárolható lelkeket egy zászló alá tömörítjük, hogy az ország alkotmányának védelmében egyesülve, teljes súlylyal tiltakozunk a kormányzás mai törvénytelen rendszere ellen, hogy egyesült erővel álljunk utjukba azoknak, kik az ország alkotmányát — mindnyájunk legdrágább ereklyéjét — részint bűnös szándékkal és tudatosan — erőszakkal, részint vak elfogultságukban — meggondolatlanul, szétrombolják.

Mi nem ígérünk neked — polgártárs! — semmit, — sőt áldozatokat követelünk tőled, mert nem az szolgálja a hazát hűségen, becsülettel, aki alkotmányos jogait megvesztegetett lelkiismerettel fizetés, ellenérték fejében gyakorolja, — hanem aki haszonlesés nélkül — önzetlenül tesz, cselekszik a haza érdekében.

Nem tudjuk még, milyen nehez lesz a feladat, melynek megoldása a független magyar polgárság vállaira nehezedik, — de egyet mégis tudunk, azt, hogy ha azzal a szent esküvel megyünk neki a harcra, hogy lelkünket, becsületünket, hogy hazánkat eladni nem fogjuk s eladni nem is engedjük, — akkor nekünk győznünk kell, akkor nekünk száz ellenségtől sem szabad visszaretennünk.

A haza, Magyarország ezredéves multja és jövő boldogsága érdekében arra kérünk polgártárs! tarts velünk a küzdelemben!

Szervezkedni fogunk és e célból Aranyosmaróthon 1905. év január 1-én d. u. 3 órakor ünnepélyes gyűlést tartunk. Ha elég erősnek érzed magad, hogy a hazáért testedet, lelkedet, életedet fel tudod áldozni, — légy társunk e szent küzdelemben s jöjj közibénk a kitűzött gyűlésre. Kik is vagyunk

hazafias üdvözléssel:

Az aranyosmaróthi választókerület egyesült ellenzékének előkészítő bizottsága.*)

Politikai hangulat.

Elmultak a szent karácsonyi ünnepek is, de nyugalmat, békeséget ez sem hozott a magyaroknak.

Alomterhes sötét felhők az égbolton, és a nyugalom vésszes csendjében fojtott lélegzettel várjuk, mi lesz a jövő részünkre?

Nem feleltük el még november 18-át, a véres tör szívünkben van ma is és már is várjuk az újabb tördőfést!

Képviselőket fogunk választani electionben!

A kormányfő tudni akarja a nyílt nemzeti véleményt, hogy alkotmánytörvény munkájában számíthat-e a nemzet támogatására?

*) Tudakozódások a „Bársi Hirlap” szerkesztőségéhez címzendők.

— Jó éjt!

Balázs Lina a Feri arája és két hómulva esküsznek.

A lépcsőnek első emeleti kanyarodójánál csinos leány áll a korláthoz dőlve s fejét a tenyerébe támasztva. Vagy igen fáj a feje, vagy pedig mélyen merült el ábrándjaiba, mert nem veszi észre, hogy a lépcsőn valaki jön.

Kalapi nesztelenül, óvatosan a leány háta mögé kerülve, átkarolja a derekát és gyorsan csókot lop a piros ajkáról; de aztán fut a lépcsőkön, a hogy csak bír, tudva, hogy ha nem menekül, kap viszonzást is, csattanósat, de nem kívánatosat.

Másnap Kalapi még javában alszik, amikor takarítónője felveri és tudatja vele, hogy odakünn két ur várakozik és okvetlen beszélni akar vele.

— Ereszsze be; — hangzik az álmos ifju válasza.

Két kifogástalanul öltözött és szépen fésült ur lép be.

Udvarias üdvözlés után röviden tudatják, hogy Feri lovagias elégtételt kíván Kalapitól, még pedig minden további magyarázat nélkül fegyveres elégtételt.

— Mi okon? Kérdezi Kalapi.

— Azt Feri nem közölte velünk, csak annyit mondott, hogy uraságod érzékenyen megsértette és hogy uraságod tudja, mivel.

— De kérem, Feri nekem jó pajtásom; én tudtommal nem sértettem meg s mielőtt

az uraknak határozottan volaszolnék, előbb beszélek vele.

— Megbizónk azt is tudatta velünk, hogyha uraságod megtagadná a fegyveres elégtételt, vagy akármiféle kibuvót keresne, akkor ő tettelesen bántalmazni fogja uraságodat.

— Elég uraim. Köszönöm, hogy hozzáam fáradni kegyeskedtek. Méltóztassanak hátrahagyni a lakásaimat, ha tízenkét órakor a segédeimet elfogadni hajlandók.

A két, szépen fésült ur megmondva a találkozó helyét, eltávozik.

Egy órára már megkapja Kalapi a segédeitől az értesítést, hogy a párbaj kardra megy, a végkimerülésig; a szurás is szabad és nem alkalmaznak semmi selyem köteléket, mely a vágást felfogná.

Kalapi nem az az ember, a ki megijedne az árnyékától; a kardot is meglehetősen forgatja s mégis végig borzong a hátán a hideg, hogy ilyen súlyos feltételek alatt kell megverekednie a legjobb barátjával.

— Csak legalább tudnám miért? — Tünődik magában Kalapi. — És mégis helyet kell állanom; mert ellenesetre Feri tetleges bántalmazással fenyegetett. Pedig amit ő megígér, meg is tartja.

Kalapi most még jobban összeborzad, mintha már az arczán érezné az ütést.

Egy alkalommal Kalapit a bátyja akarta megütni és ő kést fogott rá, annyira

félt a tetteges sértéstől. Ilyen meggyalázást ő nem tűr el senkitől; legalább az életében nem.

Másnap megtörtént a párbaj.

Feri rendkívül hevesen támadott, Kalapi pedig nyugodtan és hidegvérrel védte magát.

Otször csaptak már össze s Kalapi mindig dühösebben és dühösebben támad. A hatodik assautnál Feri vadul ráveti magát a kardjával Kalapira, önmagával már semmit sem törődve.

Kalapi belátja, hogy ez már nagyon komolyan megy és hogy le kell fegyverezni ellenfelét, különben nem bírja ki tovább a védelmet.

Az egyik nagyon erős csapás után Kalapi kinyújtja a karját: találomra végigvonja a kardját az előtte álló alakon, még pedig meglehetősen erővel: mert már őt is kezdi elfogni a harag.

A segédek közbeteszik a kardjaikat és mert a felek nem engedelmeskednek rögtön, leverik a felek kardjait.

Ferinek a gyomra tájékán csak úgy omlik a vér, életveszélyes sebet kapott. El is veszíti az eszméletét, mielőtt az orvosok sebet egészen bevarhatnák. Az orvosoknak megkönnyül a dolga s Ferit ájultán szállítják a lakására.

A sebláz hamar kitört és igen hevesen. Kalapi félretéve minden álszemérmert, napokon át ott ül és éjjeleken át ott vir-

gatására? Balga törekvés, hiu ábránd! Akkor, oly időben akarja a nemzet véleményét megismerni, — amikor a nemzeti akarat alkotmányos törvénye tiltja azt.

Az alkotmánytiprás hóhéri munkáját alkotmánytipró eszközökkel akarja befejezni.

Szegény alkotmány, — ezeréves várad birja-e ez újabb támadást? ...

Magyar ember, egy régi nemesi család sarja, kinek atyja valamikor a függetlenség zászlója alatt is küzdött, aki a független és felelős magyar ministeriumnak élén áll jelenleg, ez akarja a testvéri kegyelemdőfést megadni.

Ne adja az Isten, hogy ezt a munkát végezhesse. Szegény testvéremzet, — volt Lengyelország, — felidézem a te szomorú multodat és keserűen zokogok ha szegény hazám a te jövődre gondolkodok.

Ugy látszik, hogy mi egy átokteljes csillag alatt születünk s mulásunk is egyforma lesz.

Nem idegen hadak győzelmes serege, hanem saját fiaink fogják a jatagánt szívünkbe döfni.

Hiába fényes multunk, hiába öntöztük honfivérrel az anyaföld minden ősi rögét, — még alkotmányunkat sem tudjuk megvédelmezni.

Mit hoz a jövő részünkre? Ez von barázdát minden igaz magyar homlokára, ez rabolja el minden igaz hazafi éjjelének nyugalmát.

De a reménynek egy szikrája mégis él szívünkben!

Van egy alkotmányos királyunk, aki esküvel ígerte, hogy a nemzet alkotmányát tiszteletben tartja és megfogja védelmezni.

Ehhez száll végső fohászkunk.

Ő ismeri az ő hű magyar nemzetét, ő tudja azt, hogy a dinasztia támasza a Kárpátok szorú ólében van és — hisszük, hogy ő lesz az, aki befogja hegeszteni azokat a sebeket, amelyeket magyar kezek döftek a magyar alkotmányon. L. J.

A választói jogról.

A legutóbbi napok parlamenti eseményei juttatták napirendre az általános választói jog kérdését és semmiféle bekezdendő esemény nem fogja azt többé onnan leszorítani.

Elemi erővel tartja ott százazrek akaratát és ezzel az akaratát számolni kell. Ez akarat nyomása alatt részint már ledült, részint még csak ingadozik az elébe

emelt gát. Nálunk is ropog már és aki benne van a közélet küzdelmeinek medrében, többé nem fogja elkerülhetni a választást: gát akar-e lenni, vagy hozzászegődik-e ez akarathoz? E kérdést nemsoká lehet majd kikerülni, mert téved Tisza István gróf abban, hogy nincs e között és a házszabálmódosítás között kapcsolat. Ez a kérdés hozzá fog már csapódni mindenhez, ami ezek után következik, de különösen bele fog kapaszkodni a parlament külső és belső dolgaiba.

És mindjárt itt kell, hogy szemet szurjon az embernek Tisza logikája. A parlamentben történeteknek bírójával a nemzetet jelöli meg, de a legridegebben zárkózik el minden oly szándék elől, ami ennek az ítéletnek meghozatalát szélesebb rétegre bízná. Valami nyilatkozatot szeretnénk már hallani a miniszerelnöktől, hogy vajjon mit ért ő a nemzet alatt. De ezt a nyilatkozatot úgy látszik ő maga fölöslegesnek tartja, mert magatartása teljesen megmagyarázza felfogását e dologban. A nemzet szerinte a milliók közül anyagi javai szerint kiválasztott néhány százezer, az a millió pedig, aki ezen kívül esik, már nem nemzet. Így produkálja Tisza István gróf miniszerelnök logikája a hazátlanokat.

Banalitás volna most arról szólni, hogy igazságos követelés-e az általános választói jog. Számtalanszor hangoztatott és még soha senki által meg nem ezáfoltt emberi jog, hogy mindenkinek beleszólása legyen az ország dolgaiba, aki ez országot vérével, verejtékével tartja fenn és akinek e hozzászóláshoz szükséges értelme megvan.

Ezen vitatkozni csak a módzatok czélszerűsége okából lehet, de, hogy e kérdés napirendre jutott, itt színt kell vallani mindenkinek, hogy elfogadja-e a maga általánosságában ezt az igazságot, akar-e érte megküzdeni, vagy ellene szegül-e?

Két felé tekint most, aki e kérdésre felelni akar. A szövetkezett ellenzék kommunikájának erre vonatkozó passzusára és ... a szocialistákra, akiket már teljesen azonosított a megszokás az általános választói jog követelésével.

Ez a két álláspont nem állhat egymással szemben. Ennek a két pontnak egy vonalba kell jutnia. Az ellenzéknek ama engedelményére, hogy Tisza ígérte vette a választói jog reformjának alapjával, csak az indíthatta, hogy helyreállítsa a békés tanácskozást, a melynek fegyverével aztán tovább küzdjön a választói jogért, a míg az el nem jut minden magyar állampolgárhoz.

Másképp ez nem lehet, mert ehhez a

kérdéshez fűződik az ellenzék létkérdése. Kárhóztos vakság volt, a melylyel ezt eddig nem vették észre és engedték, hogy ezt a követelést, a mely milliók jogos követelése, kisajátítsa egyetlen egy párt: a szocialdemokraták pártja.

Komoly igyekezet, hogy ez ötvenéves hátramaradottságból kiköknünk, még nem látszott meg eddig és így történt, hogy ennek a kézenfekvő igazságnak elhanyagolásával átengedték az általános választói jog követelését egyetlen egy pártnak, a szocialistáknak agitációs fegyverévül.

Ez a fegyver szerezte meg számukra azt a hatalmat, amelyet a parlamenten kívül rekedve ki tudnak fejteni és ennek a jognak erélyes és nem jelszószerű hangoztatása szerezte meg számukra hívőknek nagy tömegét.

A választói jog az egyedek politikai akaratát van hivatva érvényesíteni. Ehhez való jussát érzi minden egved. De hogy e jussát a valóságban és erélyesen nem követelte más, csak épen a szocialisták, hát ennek a jogtalan egyedeknek milliói hozzájuk szegődtek és ezután nem maradt más hátra, mint ezeket a hozzájuk terelket szervezni, megtartani.

Hiszzen a szocializmus programjának tulajdonképen csak eszköze az általános választói jog a kapitalizmus, klerikalizmus és militarizmus ellen való harcában. Mert hogy ne lehetne olyan ember, aki — ha el is ismeri a tőke uralmát, a vallás fensőbbiségét, a szurony szükségességét — mindezek mellett mégis követeli, hogy az általa is fentartott egészhez hozzászólhasson ő is.

Ez a három elv az általánosságát szolgálja. Az egyén személyéhez legközelebb esik a maga jogának tudata, amely — ha ő maga e három bármelyikében, vagy mind a háromban is látja az összboldogulását, — mégis e három ellenségeihez terelte és ott is tartotta. Ggy.

Uj év.

Uj esztendő küszöbére lépett az emberiség. Sok eseményével, zivatarával, lehetőleg kevés derűjével, bűnével, hazugságaival és igazságaival elmúlt az ő-esztendő, hogy elfoglalja helyét az ifju, fehér, hótiszta uj esztendő.

Ez a kép merül fel évről-évre az emberi lélekben, valahányszor sirjába dől egy esztendő, hogy megszülessék a másik. Pedig hazug, hamis ez a kép, mert az idők végtelenében nincs elosztottság és minden

raszt beteg barátja ágyánál. Van módjában tündönni afelett, hogyan lehet a legjobb, legmeghittebb cimborából egyetlen éjjen át halálos ellenség.

A szenvedőnek olykor-olykor felhangzó kinos nyögése roppantul nyomja a Kalapi lelkét s úgy érzi, mintha vasesavarral szoritának a szívét. Elhatározza, hogy ha Feri meghal, ő föbelövi magát.

Egyizben, a mint a beteg elalszik, Kalapi oda hajol föléje s figyelmesen részvétellel nézi sápadt, beesett arcát.

Kalapinak kiesordult a köny a szeméből s minden erőlködése ellen is heves zokogás fogja el; önkénytelenül többször ismételi e két szót:

— Szegény Feri!

A mikor Kalapin erőt vesz a zokogás, Feri felébred és sokáig nézi ellenfelét, míg végre ellágyul, látva az őszinte részvétet és igaz bánatot. Remegő hangon kérdezte Kalapitól, hogy nagyon sajnálja-e!

— Annyival jobban, mert még most sem tudom mivel bántottalak meg.

— Kétten vagyunk csak, szavainkat senki sem hallja meg, bizalmasan beszélgethetünk; — válaszol Feri.

— Beszélj.

— Hát csakugyan nem akarsz tudni a dologról semmit?

— Szavamra mondom, hogy a haragod okát nem tudom, sőt még csak nem is sejtem.

— Megesóskoltad Linát?

— Soha.

— A lépcső kanyarodójánál?

Kalapi nem bírja megállani a kaczagást; a mire Feri nagyon megzavarodik.

— Nos, tagadod-e, hogy megesóskoltad?

— Megesóskoltam, de nem Linát, hanem a szobaleányt.

— Mikor a vacsora után eltávoztam, Lina kikísért, én pedig a veled való találkozás után visszatekintve, azt hittem, Lina támaszkodott oda a lépcső korlátjához, hogy utánam nézzen.

— Pedig, aki odatámaszkodott, az nem Lina volt s akit én megesóskoltam, az Julesa a szobaleány.

— Mered állítani becsületszóra?

— Becsületszavamra,

— Bocásd meg a heveskedésemet és ne haragudjál.

— Légy nyugodt, eszem ágába sem volt haragudni.

Hat hét mulva Feri teljesen kiépült a sebéből és három héttel rá megtartá a menyegzőjét.

— Az esküvő után mintegy másfél hó mulva Kalapi az utczán találkozik Linával, aki két másik hölgygel bevásárlásról jön.

Kalapi csatlakozik hozzá s mert a gyalogjáró szűk négynek, a két másik hölgy hátramarad.

Amint ketten maradnak, Lina csendes fojtott hangon kérdést intéz Kalapihoz.

— Mondja meg nekem, de őszintén, mi miatt párbajozott ön az urammal.

— Egy csók miatt.

— Nem értem.

— Feri azt állította, hogy öntől valaki csókot kapott és ...

— Es ő azt megtudta? — Kérdezi Lina hirtelen közbevágvá és a szemé felé nézve elhalványodva.

Kalapi nagyot néz Linára, mire ez zavarodottan süti le a tekintetét.

— Nem tudta, hanem látta.

Lina még nagyobb zavarba jön és nem mer feltekinteni.

— Az nem lehet; — rebegi csaknem elhaló hangon.

— Tessék?

— Az nem lehet, hogy látta volna.

— De igen, nagyon jól látta; csak-hogy tévedett a személyben. Látta, hogy egy férfi megesókol egy leányt, aki nem is igen szabadkozott a csóktól. Az a leány az ön szobaleánya: Julesa volt. Erről én Ferit tökéletesen meggyőzttem.

Lina megkönnyebbülten sóhajt fel és akarulatlanul hálásan tekint Kalapira.

Ettől a naptól fogva Kalapi ahányszor találkozik Ferivel, mindig két szó tolokodik az ajkaira s mindig nagyon fél, hogy egyszer még kimondja e két szót:

— Szegény Feri!

elmúlt év ráüti a maga bélyegét a következőre. Hiszen ebben rejlik a fejlődés, az örökös evolúció törvénye, ez a szervezeti működés szabálya.

Az új esztendő fehér fátyolköntösét, amelylyel a költőiség a születő év ártatlan tisztaságát akarja jelezni, sárral fecskendezi az elmúlt év szennye, vagy aranyrózsákkal hinti be az elmúlt év erénye. Folytatjuk tehát az életet a maga minden hazugságával, igazságával, bűnével, erényével, viharával és kevés derűjével.

Az új év, ez a naptári dátum csupán az élet kettős könyvvitelének mérlegét jelenti, amelyet az ember átír a másik oldalra. Az új év csak bizonyos eredmények, bizonyos számok összeírásának fix ideje, valami terminus-féle, amelyben az ember önmagának beterjeszti a maga élete folyamának részlet számláját.

De ez a terminus éppen azért fontos, mert alkalmat ad az embernek arra, hogy elmélkedjék a maga életének egy kis periodusa fölött, alkalmat ad arra, hogy lezárja magának az események, élmények tanulságait, amelyeket okos könyvvittel az új évnek törzslapjára a nyereségek számlájára írhat.

Hát huzzuk meg mi is az elmúlt esztendő mérlegének vonalát. Lássuk, mik azok a tanulságok, amelyek a következő esztendőben, az újban, amely ime ránk köszönt, segítségünkre lehetnek az élet megvívásában.

Az elmúlt esztendő sok tanulsággal szolgál. Mi általános eredményeket vonunk le. A maga szűkebb körbe szorított érdekvizonyai között végezze el mindenki a magáét, a mi célunk, hogy körvonalazzuk azokat a tanulságokat, amelyek ennek a szegény országnak, ennek a szerencsétlen magyar társadalomnak, ennek a sokat hányatott és most is izgalomokban élő nemzetnek szolgálhatnak okulással.

Az elmúlt év társadalmi, politikai törekvéseinek harcvezetésében az anyagi, gazdasági megerősödésnek elvét láttuk diadalmasan előnyomulni. Nem gyakorlatilag, ugyan, de teoriában. Hát ez az! Gazdaságilag, anyagilag megerősödni annyit tesz, mint biztosítani, egy örök élet alapfeltételeit. Mi még ez évben csak az elméletig jutottunk el. Az elméletig, amely mint a közszükség érzése nyilatkozott meg egy hatalmas társadalmi óhajban. De ez is valami!

Mert voltak idők, — oh még nagyon közel vannak hozzánk — amikor ezt az elméletet azzal a magyar göggel, amely évszázadok öröksége gyanánt maradt ránk, mélyregelesen lenéztük. Ma már edzők a gondolatot és annak rendkívüli horderejét és most már megvan a remény arra, hogy előbb, vagy utóbb a praktikus tere, megvalósítás stádiumába visszük az elméletet.

Az elmúlt év közéleti és szorosán vett társadalmi harcaiban a gazdasági megerősödés kérdését erősen komplikálták bizonyos politikai tekintetek. Ezek a politikai tekintetek mint erős akadályok merültek fel ez eminenter fontos nemzetéleti kérdésnél. Ugy ráfonódtak, mint a friss, gyöngye törzsre a parazita folyondár.

Sajnos úgy áll ma a helyzet, a politikai tekintetek fontosabbak nálunk mindennél a világon. De ez nem jelent semmit, főképp nem jelentheti azt, hogy tekintet nélkül minden tekintetre ne lehessen ezt a szegény országot erős anyagi, gazdasági alapokra fektetni. Okos, körültekintő, gazdaságos munkával el lehet érni azt, hogy a gazdasági, anyagi fejlődés medrébe tereljük a nemzetéletet. Ha nem lehet a várat belülről erősíteni, erősítsük meg kívülről. Aztán jönni fog a többi. Semmi kishitőség! Ez a nemzet nagy szerepre van hivatva. És bárhol is elzárják az anyagi boldogulás feltételeiből, élni fog, mert élnie kell. Ha leverik, újra talpra áll, még nagyobb erővel, mert ez a föld, ez a drága, vérrel öntözött magyar föld önti belé az erőt.

Ez év tanulsága tehát, hogy sürgős szükség van az anyagi, gazdasági megerősödésre.

De ez nem minden. Ennek a sívár,

szomorú esztendőnek sok tanulsága van, amelyek kiváltképp a napi politikai eseményekből vonhatók le. Az a sok botrány, amely az elmúlt évben lezajlott, ime fűszertette a nemzetet, ezt a politikai nemzetet, a napi politika iránt, amely pedig a nemzet ügyét szolgálja.

Mi lehet ennek a tanulsága? Csak egy! A botránnyok nem lehetnek eszközök még a legszentebb ügy szolgálatában sem. A botránny megöli magát az ügyet, a benne való hitet. Józanodjunk tehát már ki a botránnyok mámorából. Magyar magyarral áll szemben. ne feledjük el tehát, hogy minden harcunknak, minden küzdelmünknek az egymás iránti szeretet kell, hogy legyen az alaptörvénye.

Ezen a pajzson és ezzel a pajzsszal győzni fogunk nem egymáson, hanem az ellenségén.

Itt állunk az új év küszöbén. Sok küzdelmet, sok vihart ígér, de reméljük, hogy a viharok végre kitisztítják a légkört és az igazi nemzeti boldogulás látóhatára végre kiderül. Hogy így legyen, igaz szívből óhajtuk. A múlt év sok keserve, hazugsága bűne és botránnya muljon el mint egy rossz álom s mi következnek, az a józan, friss, termékeny ébredés legyen. Boldog új évet ennek a szegény nemzetnek, boldog új évet mindenkinek!

Felekezetek helyzete Barsban.

Előző cikkünkben kifejtettük, hogy mily könnyedén siklik át törvényhatósági bizottságunk a községi költségvetésbe burkoltan hozzákerült felekezeti sérelmek fölött. Véleményünket e tekintetben már elmodottuk. De amily természetesnek találjuk az e téren tapasztalt felületességet a testületi bíráskodásnál a megosztott felelőség folyamánként, mert az ódiomot a bizottság tagjai egymásra tolhatják, ép annyira nem fogadhatjuk el ily természetesnek és nem hagyhatjuk szigorubb bírálat nélkül az a megbízhatatlannak, ingatlanok és a törvényesség látszatát nélkülöző eljárást, melyet a közigazgatás egyes közegei részéről tapasztalunk akkor, amikor arról van szó, hogy a r. k. papok egyesei által követelt párbért más hitfelekezetekkel is fizettetni akarják.

Esetekkel bizonyítunk. — A füssi pap 1880. évben a Canonika Visitatioval a kezében párbért követelt felekezetre való tekintet nélkül minden lakostól és birtokostól, aki az ő parochiájának területéhez tartozott.

A verebélyi főszolgabíró 2448/1800. sz. határozatával a füssi lelkészt elutasította követelésével, mert hogy a Canonika Visitatioiban a róm. kath. hivel szemben felvett teher nem dologi teher, mert az a szerződés csakis a hivelnek papjukkal szemben fennálló adózás mértékét szabályozza és így más hitfelekezetek nem kötelezhetők arra, hogy a füssi plébánosnak párbért fizessenek.

Ezt a határozatot — helyesen kifejtett indokainál fogva — a vármegye alispánja is helyben hagyta.

Ez hát akként rendben volna, — ámde nincsen rendben mégsem, — mert a párbér kérdése még nem vala eldöntve az által. 18 esztendő múlva, vagyis 1898. évben a próbálkozás újra kezdődött és hogy történt, hogy nem, — a verebélyi főszolgabíró az előbbi jogerős határozatát, — igaz, hogy öt évig tanulmányozta a dolgot — 2745/1903. sz. határozatával hatályon kívül helyezte és nemcsak a párbér fizetésére kötelezte a füssi plébánia területéhez tartozó más felekezeteket is, — hanem még a kántori illetményekhez való hozzájárulásra is, — pedig ezt már senki sem kérte tőle. Ha a rendelkező részt helyezte hatályon kívül, csak érthető, hogy az előbbi indoklásból sem maradhatott meg semmi és így persze azt mondotta ki az új indoklásban, miként a Canonika Visitatioiban foglalt hitfelekezeti teher dologi terhet képez, és mint országos törvény erejével bíró szerződésben foglalt minden egyházi

teher, a parochia területén birtokos más vallásuakra is kiterjed.

Es ezt a főbírói határozatot a tulajdon fordított indokainál fogva a vármegye alispánja is helyben hagyta.

Hát már most kérjük: a vármegyei hatósági közegek ilyen eljárása mellett van-e vajon jogbiztonság és találhatnak-e védelmet más hitfelekezetek?

Az igazság csak egyféle lehet; a politikai hatóság az 1448/880. számú határozatával vagy jogtalanul utasította el a másfelekezetektől is párbért követelő füssi papot, vagy 2745/903. számú határozatával törvényellenesen terhelni akarja a másfelekezeteket is a füssi pap javára.

Hogy mikor járt törvényes és igaz nyomon az említett két politikai hatóság, azt ne mi, hanem az idevonatkozó törvények, törvényerővel bíró curiai döntvények döntsék el. Az 1790/91. évi XXVI. t.-cz. 6. §-a rendeli: hogy a protestánsok jövőre a róm. kat. papoknak és tanítóknak semmiféle fizetéssel nem tartoznak.

Az 1868. XXXVIII. t.-cz. 11. §-a azt rendeli, hogy a felekezetek által fenntartott iskolák kiadásaihoz csak is saját hivaik hozzájárulását vehetik igénybe.

A m. kir. Curia 1885. nov. 27-én hozott teljes ülésében így döntött: „midőn az a kérdés vált vitássá, vajon a párbérszolgáltatás ingatlan birtokokhoz kötött dologi vagy pedig személyes kötelezettség-e, a teher és az ügy eldöntése a polgári bíróságok hatáskörébe tartozik.

A Curia polgári osztálya 1885. decz. 4-én tartott teljes ülésében a következő döntvényt hozta: „az magában véve, hogy egyes helyeken a visitatio kanonika feljegyzései szerint a párbér minden háztelek után szolgáltat ki, nem képez alapot arra, hogy a kérdéses helyeken a párbér ingatlanokon nyugvó dologi tehernek tekintessék.”

A m. kir. Curia 1886. évi 31. szám alatt így döntött: „a párbér nem dologi teher ott sem, hol a canonika visitatioiban az van mondva, hogy ez minden ház és telek után szolgáltat ki, mert az 1790/1. XXVI. t.-cz. szerint más vallásuak a kat. elkésznek ilyen szolgálatra nem kötelesek.

A törvény és törvényt pótló m. kir. Curiai döntvények hü idézése mindenkit nyilván meggyőz arról, hogy az első határozat tárgyias és törvényeinknek megfelelő volt, — míg az utóbbi 2745/1903. számú határozattal a közigazgatási hatóságok legalább is félreértették a törvényt.

Hogy a főszolgabíró nem eléggé tájékozott a kérdésben, — azon cseppet sem csodálkozunk, de, hogy a vármegye alispánja is tévedett, azon már igen. Tőle a törvényismeretet elvitatni nem lehet. Joggal elvárható tehát tőle, hogy a felekezetek jogait, törvényhelyzetük és nyugalomuk biztosítására hozott törvényeket legalább is méltányos módon alkalmazza. Az alispán bir annyi magánjogi tudással, hogy az aki semmivel sem birt, az a semmire dologi terhet nem is vállalhatott, a volt urbérese pedig egytől egyig vagyonnélkül való agyon üldözött páriák voltak a visitatio canonika keletkezésekor, s így az abba megkérdezésük nélkül be vett teher személyes vonatkozású teherrel más egyéb nem is lehetett.

A magasabb látkörrel bíró alispánnak bizonyos ismerni kell annyira a történelmet, mely szerint bizonyos, hogy a r. kat. papság egy csekély töredékének az a törekvése, melylyel a párbér kötelezettségét más felekezetekre is kiterjeszteni törekedett, ezzel mindig a magyarság terjedésének igyekezett gátat vetni — és amit a nemzetiségek pénzintézetei mivelnek fagyulólétekből a magyarság visszaszorítása és elbirtoktalánítása terén, ugyanezt nem cselekedheti a politikai hatóság, pedig ha a párbérnek jogtalan követelését más felekezetekre is kiterjeszteni segíti — akkor akarva nem akarva támogatja a törekvést.

Az alispán bir annyi lélektani ismerettel, miből folyólag tudja azt, hogy a más felekezetek nem csak egyes részeikben, hanem egyenjogosultságukban sértve

érzik magukat, ha őket a r. kat. papság részére párbér fizetéssel sujtják.

Nem akarjuk az alispánt felekezeti elfogultsággal vádolni, mert pártatlanságában nem kételkedünk, — ámde a közérdekre való hivatkozással jogunk van tőle követelni, hogy ha tévedett, — tévedését tegye jóvá, mert egy egész vidék belbékéről van szó, ami kétségtelenül megérdemli, hogy a kérdés megnyugtató módon oldassék meg.

Hogy a felekezeti kérdésben milyen véleményt táplál a r. kat. egyház hódolatot érdemlő nagy többsége, a mindég konkolyt hinteni vágyó törpe kisebbséggel szemben, elvezetek mindenkit egy tiszta forráshoz, mely egy hitbuzgó r. cat. pap szívéből fakadt akkor, midőn az egyesült ellenzék a kormánypart sajtója klerikális törekvésekkel igaztalanul meggyanusította. Ezeket mondja Hoek János: „a vallási torzskodásból ered a mi összes bajunk és nyomorúságunk... Elárvult hazánk minden szenvedése. Mert a vallás hitében mindég ott lappangott nálunk a kapzsiságnak, az uralomvágnak gondolata... Ezzel tudta elnyomni az erősebb a gyengét — Krisztus nevében mentünk gyujtogatni, harácsolni, egymás templomát kifosztani, papjait elűzni, gályákra rakni hivataltalán ölni és az országot ellenséges hatalmak igájába törni. — Más a hithűség és eszményi vallásosság, a multban volt türelmetlenség és gyűlölködő felekezetiesség. — Minden nemesen vallásos lélek, aki az Istent nem külső formában és ajtatos szemformában, hanem lélekben és igazság imádja, szeretettel fogja szívére ölelni minden embertársát, mint saját véréét.”

Szívleljük meg és kövessük mindnyájan ezen ihleti pap nyilatkozatában fojtott intéseket, — vegyük fontolóra, hogy hazánkban az egyik felekezet szabadsága biztosítja a másik felekezet szabadságát és az egyik esett sérelem, sérelem a — másakra is.

Z. J.

A tél nyomora.

Leszakadt a tél és vele a híg, zord idők minden nyomora. A jégvirágos, rozszant kunyhókban, nyirkos pinczelakásokban, a szegénység sikátorában beköszöntött az inség.

Igy szokott ez lenni minden télen. A természet mostohasága, sivársága megsokegyesíti az élet mostohait. És a kezdődő téllal fölsír a nyomorultak égiszengő kórusa s mint egy végtelen siralmi ének tölti be a havas, kietlen világot.

E szivigható kórusnak viszhangját keressük. Vajjon meghallja-e a társadalom és a jólétben élő milliók keblét fölveri-e a rémes segélykiáltás?

Esztendőről-esztendőre, télről-télre nézzük, hogyan nyilatkozik meg az emberszeretet a nyomornak tengődő, szeméten sanyargó páriáival szemben. És szemlélődésünk itt is ott is megnyugtató jelenségeken állapodik meg; a magyar társadalomnak van szíve, van mélységes, megértő, emberszerető lelke. A magyar társadalom magához öleli a szenvedőket, enyhíti keservüket, nyomorultságukat. A magyar erény, a magyar fej őserénye nyilatkozik meg a jótékonyágban.

A magyar embernek házatája mindig nyitva volt a szenvedőknek. Régi rossz időkben az inségesek, nyomorultak, kitagadottak, üldözöttek menedéke volt, a magyar ház. És ez a magyar erény még nem fajult el. Jól esik ezt látni a mai önzős, rideg szűkkeblű világban.

A tél nyomora minden esztendőben cselekvésre hívja fel az emberszeretetet.

Évek óta a társadalom apró csoportokra, körökre, egyesületekre osztva szét magát, akcióit indít az inség enyhítésére. Alakulnak jótékonyági egyesületek, humanitárius intézmények, amelynek célja, hogy a tél nyomorával szemben megvédje a szegényeket, árvákat, elhagyottak fekete tömegét.

Ez a segélyakció legszélesebb kere-

tekben, a társadalmi mozgalmak nagy arányában a főváros társadalmi köreiből indult ki eddig. De hiszen ez természetes is. A főváros, amelyet az ország szívének nevezünk, predestinálva van a vezetésre minden anyagi, szellemi és erkölcsi mozgalomban. Ugy kell lenni, ez az élő szervezetek törvénye, hogy az érzések központja a szív legyen. Ugy kell lenni, hogy ha az országot sanyargatások, sorscsapások érik, az ország szíve dobbanjon meg első sorban.

De ha a modern közigazgatásban, a szellemi, gazdasági, erkölcsi élet új szervezetében mindenütt a világon érvényesülni kezd a legújabb időkben a decentralizáció, hát a humanizmus intézményes fejlesztésében, kiterjesztésében kell leginkább ezt a decentralizációt megcsinálni.

A nyomor nem szigeteli el magát a nagyvárosok falai közé, a kőpaloták katakombáinak, sötét sikátorainak utvesztőibe. A nyomor fekete szárnyon, mint az éjszakai vészmadár suhog végig az országokon, fölkeresi a falvakat, hegyvidékeket és rónaságokat és szárnya érintésének nyomán siralom, inség, kétségbeesés támad.

Fordítsuk tekintetünket csak vidékünk nyomorára. Olyan riasztó sötét képeket látunk, aminőket egy Gorkij tudna csak a színek, a fekete tonusok erejével megleveníteni az élet mélységeiből.

A magyar faj őserénye, a szenvedő embertársak iránti nemes részvét, szíves szeretet e sötét képek szemléletére meg kell, hogy sokszorosodjék. A humanitárius intézményeknek országsszerte létesülniök kell. Ha az állami gondoskodás érzékenység, vagy képessége nem terjed odáig hogy a maga népének harmonikus, szenvedéstelen életét biztosítsa, vegye át a jótékonyk, szeretet és gondviselés nemes hivatását a társadalom. Amit ad, önmagának adja. A természet törvénye szerint el nem vesztet, el nem pusztulhat semmi, ami van. A szervezetek anyagcseréje új és új életet teremt. Amit magunktól elvonunk, hogy azoknak adjuk, akiknek életföltételt jelent, az nem hiányt jelent, hanem gyarapodást.

Tél van most, a nyomor fehér szemfedője borítja a sivar világot. Ha jótékonyágunkkal enyhítjük a nyomort, a szenvedést, rózsákat hintsünk el a hóban, tavaszt varázsolunk a télben... S.

Kivonat

a Bars megyei Gazdasági Egyesületnek 1904. évi december hó 18-án Léván tartott tisztújító közgyűlésének jegyzőkönyvéből.

Ordódy Lajos alelnök a gyűlést megnyitván felemlíti, hogy az egyesületi elnök akadályozva lévén a megjelenésben őt bizta meg a helyettesítéssel. Együttal azt a kérelmet terjesztette elő, hogy tekintettel korára és elfoglaltságára őt a tisztújításból a közgyűlés hagyja ki s méltatván Kherndl János egyesületi elnök érdemeit, őt az igazgató választmány javaslata alapján s hasonló okból Zongor Jánost, ki szintén 6 évig volt az egyesületnek ügybuzgó elnöke, tiszteletbeli elnökökké választja a közgyűlés osztatlan lelkesedéssel, nyomban őket erről sürgönyileg értesíti, érdemeiket jegyzőkönyvbe iktatja és megbizta a titkárt az oklevelek megszerzésével.

A titkár indítványára a közgyűlés átér a tisztújításra. Szavazatszedő bizottság elnökévé Sandtner Sándor, tagjaivá Moravek János és Rudnyánszky Titusz kéretvén fel, a közgyűlést a szavazatszedés tartamára felfüggesztették. A szavazás eredményét a szavazatszedő bizottság következőképpen jelenti ki: elnökké Dombay Vilmos, alelnökké az oszlányi járásban Simonyi Béla, az arnosmaróthi járásban Dús Jenő, a lévai járásban Ordódy Lajos, a verebélyi járásban Szájbeli Arpád s a garamszentkereszti járásban Székely György választották meg. Igazgató választmányi tagok lettek a tisztikaron kívül Bottka Zoltán, Balogh János, Bodrogközy Zoltán, Dreischöck Sándor, Kherndl János, Kosztolányi István, Kazy János, Leidenfrost

Tivadar, Moravek János, Motesitzky Kásló, Rudnyánszky János, Rudnyánszky Titusz, Rubinek Gyula, Ordódy Endre, Rázgha Ernő, Révay Simon báró, Sandtner Sándor, Schoeller Gusztáv lovag, Salzberger János, Szent-Ivány Oszkár, Szirányi Sándor, Sümeg Armin, Taubinger Agoston és Zongor János.

Az elnöki széklet ekkor az egyesület elnöke Dombay Vilmos foglalja el s felkéri a titkárt a 2-ik tárgy előadására; Levatic László titkár nagymérvű elfoglaltsága miatt állásáról lemondván, azt indítványozza, hogy ügybeosztással csupán a titkári teendőkkel foglalkozó hasonlóan szakegyén alkalmaztassék és egyben külön hivatalos helyiség fentartása iránt is tesz javaslatot.

A közgyűlés a titkárt állásának megtartására kéri fel. Tekintettel arra, hogy az alapszabályok féltévi felmondást irnak elő, s másrészt kötelességérzete parancsolja, hogy mindaddig, míg az egyet oly helyzetbe nem jut, hogy államsegélyt nem nyer és csupán a titkári teendőkkel foglalkozó szakegyén alkalmaztatása lehetővé nem válik, a felkért titkár kijelenti, hogy tovább viszi az ügyeket.

Nagy érdeklődéssel hallgatta a közgyűlés Ordódy Lajos kitűnő előadását a bányatörvény javaslatról, mely szerint tényleg a gazdák tulajdonjogát nemesak korlátozni, de őket megfosztani is akarja. Felkérte Ordódy Lajos javaslatának kidolgozására és ennek a legközelebbi közgyűlésen leendő előterjesztésére.

Ezzel az ülést berekesztetett.

Közgazdaság.

A tüzkárbiztosítási üzlet Magyarországon.

A müncheni viszontbiztosító társaság most megjelent üzleti jelentése szerint a társaság tüzkárbiztosítósága minden államban kedvezően fejlődött, Magyarországot kivéve. A jelentés szerint ennek a jelenségnek a kedvezőtlen gazdasági év az oka, mely az üzleti forgalom menetét erősen gátolja. A különböző biztosítási társaságok Magyarországra nézve épen azért olyan megállapodásra jutottak, mely lehetővé fogja tenni azt, hogy a tüzkárbiztosítási üzlet menete ismét helyreálljon. A megállapodás, mint értesülünk, az, hogy a tüzbiztosítási díjakat a társaságok ideiglenesen le tovják szállítani.

Hamis nyugtával felvett pénz.

A budapesti keresk. és váltótörvény-szék felebbezési tanácsa 1904. év október hó 31-én E. 366. sz. alatt kimondotta, hogy ha a kereskedősegéd, ki különben valódi nyugta mellett pénz felvételre jogosított s hamis nyugtával az adóst tévedésbe ejti s attól a vételárat a hamis nyugta átadása mellett átveszi, a segédnek ez a büntető-törvénykönyvébe ütköző eljárása nem főnöke, hanem az adós terhére esik, következésképpen az adós a segédnek teljesített fizetéssel ez esetben nem védekezhetik.

Előfizetési felhívás.

Elérkeztünk im már a második évfolyamhoz. Bebizonyítottuk vele, hogy Barsvármegye területén gyökeret verhetett lapunk szelleme, hogy lapunk létjogosultsággal bír, hogy közszükségletet elégít ki. Amit a lap első számában vallottunk, valljuk ma is és amíg el nem veszítjük magunk alól a talajt, vallani fogjuk mindenkör. Éberem kell tartani Barsvármegyében az alkotmányos élet iránti érdeklődést, a helyi ügyek keretén felül kell emelkednie a vidéki életnek. Egy szóval, kitartunk elvünk mellett és ha azzal a meleg rokonszenvvel találkozunk Barsvármegye társadalmában, — amelyben eddig volt részünk, — úgy joggal remélhetjük, hogy e lap

jövője, állandósága biztosítva van és remélhetjük egyuttal azt, hogy elveink győzelemre jutnak e vármegye területén. Amidőn tehát egyfelől mély hálánkat tolmácsoljuk Barsvármegye társadalma előtt, eddigi szíves támogatásáért, — másfelől szíves további jóindulatukat is vagyunk bátrak kikérni.

Január kezdetével új előfizetést nyitunk. Felkérjük t. előfizetőinket, hogy amennyiben előfizetésük e hó végével lejár, — január hó közepéig az előfizetési díjakat beküldeni szíveskedjenek, mert a lap szétküldése egyébként nehézségekbe ütközik.

Előfizetési díj:

Egész évre	10 kor. — fill.
Fél évre	5 " — "
Három óra	2 " 50 "

A „Barsi Hírlap“ kiadóhivatala.

H i r e k.

Gyászír. A kiméletlen végzet ismét kiragadott körünkől egy embert, aki közéletünknek kiválóbb tagjai közé tartozott. Huberth Dániel ur haláláról kell megemlékeznünk, kit az Urangyala folyó hó 24-én szőlített magához életének hasznos és áldásos munkával eltöltött 80-ik évében. A megboldogult hült tetemeit f. hó 27-én helyezték örök nyugalomra a lévai róm. kath. sírkertben a város közönségének osztatlan részvéte mellett. Az elhunytat, kiből Huberth Vilmos lévai tekintélyes ügyvéd, vármegyei tb. főügyész édes atyját siratja, nagy és előkelő rokonság gyászolja. Áldás és béke lebegjen hamvai felett!

A megsemmisített megyebizottsági tagválasztás. A vármegye igazoló választmánya a Léván folyó évi november hó 29-én tartott megyebizottsági tagválasztást a következő indoklással semmisítette meg: Miután a választási jegyzőkönyvben Csekey Vilmos 178, Dr. Weinberger Adolf 147, Bándy Endre 133 és Dr. Gyapay Ede 101 szavazattal törvényhatósági bizottsági tagoknak jelöltek ki, holott a szavazatlapon a választmány által történt leolvasása ettől egészen eltérő eredménnyel járt, az igazoló választmány ezen választást megsemmisíti és megkeresi a vármegye alispánját, hogy új választást kitűzése iránt intézkedjék.

Karácsonyi pásztorjáték. Olvasó közönségünk jó formán megszokta már hogy valahányszor valamely újbányai hírt regisztrálunk, az többé-kevésbé mindig szenzációs szokott lenni. Hát bizony ez uttal sincs benne hiány. Csak hogy most egy végtelenül kedves, szeretettel végzett s páratlan sikert aratott üdvös munkálkodás eredményéről akarunk röviden beszámolni. Az újbányai állami elemi iskola tanítói kara által rendezett pásztorjátékról van szó. Megszoktuk már a múltban, hogy ezen tantestület mindig a legjobbat és a legszébbet képes produkálni. A mai év eredménye azonban minden eddigi sikert meghalad, minden eddig táplált jó feltevéseinket úgy szólván az eszményi magasságban is túlszárnyalja. Ime fényes bizonyosága annak, hogyha ezen iskola tantervi összetartanak, egyetértő munkálkodásra összeállnak, nincs az a lehetetlennek látszó nehézség, amelyet szilárd akarattal, egymás kölcsönös támogatásával leküzdeni képesek ne volnának. És legyünk őszinték! Nem-e ezen hatványozott, önzetlen, fáradságot és önfeláldozást nem kímélő munkálkodás felel meg egyedül egy oly tanintézet hivatásának, melyre az állam évenként ezeket és ezeket ad ki? Nem-e kell az ilyen tanintézetnek ragyogó példával szolgálni, világító szövegtől elöljárni minden más hasonló tanintézet előtt? Meg kell mutatnia, miként lehet a magyar nemzeti kultúra terjesztése, a magyar hazafias közérzet ápolása és fejlesztése, az édes magyar nyelv megked-

veltetése által további nemzeti fejlődésünk biztos alapjait lefektetni. Igazán esodával határos, amit az idén láttunk s a miben gyönyörködni alkalmunk volt. Az áhitatra keltő pompás kardalok, amikben Philipp Vilmos vezetése mellett a tantestület összes tagjai vettek részt, — a gyermekek bájos összjátéka, melyben a kis Jézus születésének világtörténeti nagy eseményét oly megkapó pietással jelenítették meg, — a dekoratív művészet megannyi ügyes alkotása, melyek Missik István igazgató mesteri kezét díszítették, — az egyes szavatok korrekt előadása, melyben Philipp Vilmosné és Wiesner Margit gondos befolyásának nyomaira ismerünk rá, megannyi bizonyíték annak, hogy az újbányai állami elemi iskola tantestülete ha szépet és nagyot akar alkotni, rendelkezik mindazon előfeltételekkel, szellemi és anyagi erővel, amelyekkel nemes céljai megvalósításához szükségesek. A hely szűke nem engedi, hogy az előkelő izléssel összeállított program részleteivel is foglalkozzunk. Csak nagy markans vonásokban akartunk beszámolni arról az üdvös tevékenységről, mely a nemzeti kultúra érdekében az újbányai állami elemi iskola falai között ütött zajtalan tanítást. Csak néhány erős esetvonással akarjuk szemléltetni tenni, hogy szeretettel párosult iskolai fegyelem, kitartó munkásság mennyi esodás eredmények lehet szülőanyja. Rése van ebben a tantestület minden egyes tagjának. Mindegyik tehetsége és nemes buzgalma javával járult a szép feladat megoldásához. S ha a szülők hálóján, őszinte elismerésén, a közönség zajos tapsain kívül nincs is buzgalomnak egyéb jutalma, ne feledjék, hogy nemzeti ügyet szolgálnak, melynek ők a leghivatottabb apostolai.

Léva város költségvetésének tárgyalását folyó hó 22-én fejezte be a város pénzügyi szokosztálya. A város összes bevétele 168319 kor. 16 fillér, összes kiadása 215402 kor. 49 fillér. Ennek alapján a mutatózó hiány 47083 kor. 33 fill., mely 41%-os pótdoból nyer fedezetet.

Tizkoronás bankjegyek. Az új tizkoronás bankjegyek nyomása már annyira előrehaladt, hogy kibocsátásuk jövő év február végére vagy március elejére várható. Addigra a forgalom által tapasztalat szerint igényelt körülbelül 160 millió korona összegű bankjegy és ugyanoly mennyiségű tartalékkészlet elkészül.

A nyitra—verebély—lévai h. é. vasut ügye. Ismét napirenden van, amennyiben az előengedményes Neumann Rafael budapesti ügyvéd az általános terveket már bemutatta az érdekeltségnek és rajta van, hogy a szükséges hozzájárulási összegek mielőbb jegyeztessenek. A tervezett vonal 52 km. hosszú lenne és a Nyitra, Zsitva és Garam folyók áthidalását teszi szükségessé.

Újévi üdvözlések megváltása, ezimen Schlesinger Jakab aranyosmaróthi rabbi helyettes 3 koronát adott át szerkesztőségünknek a helybeli szegény sorsú iskolások felruházása javára. A pénzt rendeltetési helyére juttatjuk.

Új levelező lapok. E napokban az eddigi levelezőlapok mellett, melyek továbbra is forgalomban maradnak, új levelezőlapot is hoztak forgalomba. Ezek főképp abban különböznek a régiektől, hogy a címzési oldal balsarkán egy háromszögletű üres hely van, hová a feladó a nevét és lakását írja. Ez üres hely kitöltése biztosítja a feladót, hogy visszakapja a levelezőlapját, ha a címzett nem található.

Jégspport. Az oly epedve várt igazi téli hideg meghozta a jeget is, amelynek hátán immáron a koresolyázást kedvelők kiesinyje és nagyja vígan szelheti a köröket. Megnyílt az „aranyosmaróthi koresolyázó egyesület“ jégpályája, amit a kaszinó erkélyén elhelyezett nemzeti lobogó is hirdet. Főlöszleges mondanunk, hogy az egyesület szerény anyagi eszközeivel is arra törekszik, hogy tagjainak kellemessé tegye a jégspportot. Az egyesület vezetősége azon

ban, hogy a koresolyázás idejét lehetőleg a délutáni órákra biztosítsa, amikor is a jég szilárdabb s azért, hogy a koresolyázást a délutáni 3—6 óra közötti időben is lehetővé tegye, megfelelő — bár nem acetylen — világítással látja el a jégpályát. A jégpálya használhatóságát mindenkor a kaszinó erkélyén kitzított lobogó fogja jelezni. A tagok évi jegyei Rajczy Kálmán pénztárnoknál válthatók, az egyszeri koresolyázásra jogosító, nem tagok részére, szóló jegyek, amelyeknek ára köznapon 20 fillér, vasárnapon 40 fillér, a jégpálya személyzeténél kaphatók és ott váltandók.

Adomány. A „Bars megyei Népbank“ 200 koronát szavazott meg a helybeli szegények részére, amely összeg a karácsonyi ünnepek alkalmából lett szétosztva közöttük. Miként halljuk, a szegények között nagy az elégedetlenség, mert hogy tán nem kaptak aránylagosan. Még megérjük, hogy strajkolni fognak és el sem fogadják az adományokat. Ennek az adakozásnak különben van még egy mérges vonatkozása, — amennyiben t. i. az azelőtti években a községi bíró osztotta ki a pénzt, míg az idén csak annyi része volt, hogy kijelölte a segélyre szorult szegényeket, — amiből megbízhatatlanságra vélnek következtetni. Megnyugtathatunk mindenkit e tekintetben, hogy a mostani bíráinkhoz a gyanúnak még az árnyéka sem férhet és megvagyunk róla győződve, hogy nem a bizalom hiányából mellőzték őt és legkevésbé lehetnek ép az érdekeltek szegények iránta bizalmatlanok, akiknek ő egyébként is közismert pártfogója.

A Zoltán-féle csukamajolaj azért örvend oly nagy elterjedésnek, mert táperje igen nagy s a gyermekek, valamint felnőttek szívesen veszik be. Páratlan szer különböző gyermekbetegségek elhárítására, mert a gyermekek erejét és ellenállóképességét növeli. Üvege 2 korona a gyógyszerárakban.

Brogányi hír. Brogány község lakói ügyes és önzetlen vezetés mellett néhány évvel ezelőtt virágzó hitelszövetkezetet alapítottak. Rövid idő után fogyasztási szövetkezettel képesítették ezt össze. Ez évben pedig, midőn látták, hogy szövetkezeteik virágoznak; fogyasztási szövetkezetük a múlt évben 200,000 korona s a hitelszövetkezet 50,000 korona forgalmat bonyolított le, s tartalékalapjuk pedig 15,000 koronát tett ki, — még nagyobb dologra vállalkoztak. Folyó évi október havában már felépült az impozáns külsejű hatalmas épület a falu közepén, és itt nyert új otthont a két szövetkezet, valamint az új gabonarakar és az új gazdakör. Az épület maga 30 méter hosszú és másféle méternyi magasságú. A nm. kormány is hirt hallván a brogányi szövetkezetek áldásos tevékenységéről, mely két szövetkezet 14 más községet volt képes működtetni körébe hozni, — 12,000 koronával sietett segítségére, hogy hozzájáruljon a gabonarakar és gazdakör számára szolgáló épületek felállításához.

Hölgyeink figyelmébe! Hirdetéseink között bizonyára nem kerüli el olvasóink figyelmét özv. Kubeczky Károlyné neve, aki január hó 1-ével szabászati és varró iskola tanfolyamot nyit Aranyosmaróthon, amely tanfolyam 6 heti időre terjed. A rendelkezésünkre bocsájtott eredeti okmányokból a legszebb reményeket jósolhatjuk részére, mert ez okmányokból azt láttuk bebizonyítva, hogy nemesak a hatóságok, de az ország minden részében, hol működni alkalmá volt, a legkitünőbb ajánló levelek kísérik működését a társadalom részéről is. Midőn ezekről megemlékezünk, a helybeli közönség jól felfogott érdekének vélünk szolgálatot tenni.

Új drágakő. Londonban most állítottak ki először új ékkövet, melyet felfedezője Kunz tanár után kunzitznak neveznek. A kunzitz alapszine cseresznyevörös és ebbe sajátos árnyalatok vegyülnek. Az új kő tudományos szempontból meglepő fluoreszkálása miatt érdekes. Ez idő szerint még csak San-Diegóban, Kaliforniában találnak kunzitzot, mely a spodimen vagy triphanit-

nak nevezett ásvány válfaja. Az utóbbi zöldes-szürke jegecekben fordul elő és nem lévén átlátszó, ékkőnek ritkán használhatják. Az új ékkő tonnája átlag öt karátos darabokban 95 millió koronába kerülne, míg a gyémánt tonnájának értéke 3800 millió korona. Ot karátos kunzitok ára ezidőszerint 120—160 korona

Uj lap Nyitravármegyében. A vág-sellyeiek e hét folyamán újból küldöttségileg tisztelegtek a kormányelnöknél és a kereskedelemügyi miniszternél a vág-sellyei hid létesítése és a fősolgabírósnak Tornóczyról Vág-sellyére való áthelyezése érdekében. Mindkét miniszter megígérte, hogy a kérdés alapját megvizsgálja. A vág-sellyeiek azonban azt is elhatározták, hogy mindaddig, míg a két kérelem nem teljesül, lapot adnak ki, melynek első száma legközelebb megjelenik.

Iparunk védelme a törvényhatósági építkezéseknél. A belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz a magyar ipar érdekeinek a törvényhatósági építkezéseknél való biztosítása tárgyában s e végből a körrendelethez egy szerződési mintát is csatolt. A szerződés, melyet a kincstár köt meg a vállalkozóval, hét pontot tartalmaz. Ezek között a leglényegesebb a magyar ipar szempontjából az ötödik szakasz, mely szerint a vállalkozó kötelezi magát, hogy az építkezéshez és berendezéséhez a magyar állam területén termelt, előállított, gyártott anyagokat és tárgyakat fogja használni s csak azokat az anyagokat, felszerelési és berendezési tárgyakat szerzi be külföldről, amelyek a magyar állam területén egyáltalán nem termelnek, elő nem állítanak, nem gyártanak: de ily anyagok és tárgyaknak beszerzésére nézve előlegesen a miniszter engedélye lesz kikérendő. Az építésvezetésnek joga van vállalkozótól az anyagok vagy felszerelési tárgyak eredetének igazolását és egyúttal a munka folyama alatt akár a berendezési és felszerelési munkák befejezte után, mindazon nem hazai eredetű anyagok, felszerelési és berendezési tárgyak eltávolítását és hazai eredetiekkel való kicserélését követelni, amelyek a magyar területen is termeltek, előállítottak vagy gyártanak. A szerződés minta többi pontja a szokásos kikötéseket tartalmazza.

A élő vadak szállítási engedélye. A földmivelségi miniszter az élő vadak szállítása körül elkövetett számos visszaélés jutott tudomására. Ennek megátlása végett — mint értesülünk — rendeletet adott ki, melyben szigorúan meghagyja, hogy élő vadat és vad szárnyasnak tojását külföldre szállítani csak miniszteri engedéllyel szabad. Ez iránti kérvény közvetlen a földmivelségi miniszterhez intézendő. Aki ezen tilalom ellen vét, kihágást követ el és 1000 koronáig büntethető, ezenfelül a szállítmányt elkobozzák, valamint a büntető törvények többi rendelkezési is érvényben maradnak.

Törvénykezés.

A becsület.

Becsületére minden ember fétékeny, annak épségében tartásáért kész életét is feláldozni, fogalmával azonban nem mindenki van tisztában és reperálni igyekszik azt akkor is, amikor arra mi szükség sincsen. Így történt ez Pomothi István urammal is, aki a folyó évi november havában Kiskér községből jól beborozott hangulatban indult el Ladány felé két komájával, akik jó szívvél támogatták mindaddig, amíg lábai a szolgálatot fel nem mondták; ledült az út szélére és társai nógatására sem akart tovább menni, amire az egyik utitárs nádpálcájával biztatásul kétszer reá húzott Pomothi István uramra, mondván: „sógor gyűjld már haza, csak nem hagyjuk itt!” Molnár Józsefnek ebben a jóakaratu cselekményében az utóbb kijózanodott Pomothi István becsületének megsértését látta s annak helyreállítását a lévai járásbírósnál perrel kísérlette meg, amely vádlottat természetesen felmentette; a per azonban a magánvádló fellebbezése folytán a kir. törvényszék fellebbviteli tanácsához került, amely a becsületsértésre irányuló szándékot fenforogni nem látta s így az első bírói ítéletet helyben hagyta.

A jókedv ára.

Nagy lakodalmi multság volt Garamszőlősen a folyó évi november hó 8 án Spitz Bernát kocsomájában, ahol mint meghívott vendég hangos jókedvével különösen kitűnt Králik József, aki a muzsikával eléggé betelni nem tudott s nagy haragra lobbant, amikor a násznagy a zenét beszüntette. Haragja azonban nem a násznagy ellen fordult, hanem a kocsomáros személye ellen, aki élénken helyeselte a násznagy eljárását, aminek meg is adta az árát, mert Králik József megkapta s fejével megkocogtatta néhányszor az ablakot, úgy hogy az ablak is, de kocsomáros feje is megsérült. Spitz Bernát panasza folytán a lévai járásbírósnak könyveti sértés vétségében mondotta ki bűnösnek a jókedvű lakodalmi vendéget, akinek büntetését a fellebbviteli bíróság is jóváhagyta.

A képviselőház december hó 28-iki ülése.

(A „Barsi Hirlap” eredeti távirata.)

Budapest, december hó 28.

A képviselőház mai ülésén megtörtént az, amit a kormány organumai már jó eleve megjósoltak. — Gróf Tisza István formális kérelmet terjesztett elő, hogy az ellenzék tegye lehetővé az indemnitást. — Természetesen egész határozottan visszautasított a kérelem, mert egy olyan kor-

mány, amely ugyszólván egyebet sem tett, mint egyik törvényt a másik után szegte meg és amely előre kijelenti, hogy akár kap felhatalmazást az ország vagyonának kezelésére, akár nem, ő megy a maga útján és ha kell ex-lexben is feloszlatja a képviselőházat, — nyilván nem érdemel meg annyi bizalmat, hogy akár a legrovidebb ideig is az ország élén maradjon. Ezt a választ az egyesült ellenzék nevében Apponyi Albert gróf közölte.

Nagy hatással beszélt Andrássy gróf, — aki a békés kibontakozásra és annak eshetőségére hívta fel a kormányt. Az ellenzék ne érhesse vád a netáni vészes következményekért, amelyet csak a miniszterelnök konok álláspontja fog előidézni. Hasztalan volt Andrássy gróf nemes buzgólkodása. Tisza nem akarja a békét. Saját személyét semmi körülmények között sem hajlandó feláldozni. — A képviselőház persze megint csak nem alakult meg sőt a legközelebbi ülés a miniszterelnök indítványára január 3-ra halasztatott el, amidőn valószínűleg a házat felfogják oszlatni és akkor a legkritikusabb jövőnek nézünk elébe. — Mindamellott vannak, akik még mindig biznak abban, hogy talán csak mégis elkerülhetővé válik a házfelosztás, ez a legnagyobb törvénytelen-ségek egyike, hátha mégis megembereli magát a miniszterelnök és leteszi a hatalmat, — mert csak az egy módja van a megoldásnak. Reméljük a legjobbat. A képviselőház üléséről még csak azt tartjuk figyelemre méltónak, hogy az elnöki széket Feilitsch báró alelnök foglalta el, ami némileg vigasztaló, mert azt jelenti, hogy Perczeltől aligha nem egyszersmindenkorra megszabadul az ország.

Szerkesztői üzenetek.

(A szerkesztőség e rovat alatt készségesen ad felvilágosítást a tudakozódóknak, csak névtelen levelekre nem válaszol.)

R. Ujbánya. Köszönjük a közleményt s nagyon megörültünk neki, hogy nem pártol el tőlünk.

K. Taszár. Azt hittük, folytatása lesz a kezdetnek. Sebaj, még lehet pótolni.

L. I. H. Ezt már igazán dicsérjük. Lám, lám, hogy sikerül a dolog, ha meg van a törekvés hozzá.

W. S. Konkrétebb panaszt tegyen, úgy általánosságban nem lehet ilyenü ügyekkel foglalkozni.

M. S. Verebely. Csak tessék kitartani.

Verselő. Nagyon is bölcselkedő a költeménye, — írjon egy társadalmi színművet róla, talán még babérokat arathat vele, — így azonban csak az enyészet vár reá.

Max. Sohse búsuljon, amennyivel az egyik kevesebbet, a másik annál többet tud . . . .

KLEIN SÁNDOR óras és ékszerész Léván,

ajánlja dusan felszerelt

óra-, ékszer- és ezüstáru-üzletét

Kivonat az ezidei árjegyzékből:

Arany férfi óra	60 koronától feljebb
Arany női óra	28 „ „
Ezüst férfi- és női-óra	12 „ „
Arany karperecz	16 „ „
Arany gyűrű	5 „ „
Arany függő	3 „ „
Ezüst karperecz, broche, cravattatű	2 „ „
Arany- és ezüst nyakék	4 „ „

Nagy választék mindennemű legdivatosabb ékszerekből különféle drágakövekkel.

„Sandrik” ezüstáru-gyár készítményeiből nagy választék eredeti gyári áron.

Legfinomabb china-ezüstárukból gyári raktár.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítenek

Visontai rizling és

— kadarka-ujbor. —

Szicizói fehér ó-bor
1900. évi termés.

Kapható:

SIMKO ADOLF-nál

Aranyosmaróth.

Nagyobbvételnél árengedmény

Előzetes értesítés.

Van szerenésém Aranyosmaróth és vidéke nagyérdemű hölgyközönségének becses figyelmét tisztelettel felhívni az ideiglenes

szabászati-

és varróiskola-tanfolyamra,

melyet Aranyosmaróthon 1905. január hó 1-én megnyitok.

Szabad legyen felemlítenem, hogy a 60461. számú miniszteri engedélyen kívül több elismerő okmányokkal rendelkezem, melyek a tanítás biztos sikeréért szavatolnak.

Továbbá pedig saját kidolgozásu szabadkézi rajzaim, úgy angolban, valamint francia módszerben is, mértékszerinti beosztásom oly könnyű, hogy elméletileg és gyakorlatilag bárki is 8-10 nap alatt megtanulhatja, ép ezért a fősúlyt a könnyű varrasmód elsajátítására fektetjük. A tanidő alatt tanítványaim kizárólag saját részükre dolgoznak, bármely divatlap szerint 3-4 ruhát is elkészíthetnek.

Tanításom kiterjed még gyermekruhák-, gallérokpeny-, úgy bálí belépő-, bluz- és mider-szabás- és varrására is.

A tanfolyam, mely csupán 6 hétig tart, január hó 1-én veszi kezdetét. Vidéki tanítványok — ha jártasak a varrásban — 2 hét alatt biztosítom, hogy elsajátítják a szabászatot.

Tandij egy tanfolyamra 30 korona.

Teljes tisztelettel

özv. Kubiczky Károlyné

okl. szabásznő.

Tanítványok jelentkezhetnek bármikor.

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Szép és tartós szőlője csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

F. M. K. E. levélpapír

osinos dobozokban
eredeti gyári áron kapható
Dóczy könyvnyomdában.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen
nincs jobb a

**RÉTHY-féle
pemetefü
czukorkánál!**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-féle**t kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

➡ 1 doboz 60 fillér. ➡

Csak **RÉTHY-féle**t fogadjunk el!

ELADÓ
iskola-hegedü teljes felszereléssel jutányos áron.

Bővebbet: a kiadóhivatalban.

Nehéz idei gyöngyösi

Visontai telepről, saját szüretelésű rizlingi és kadarka-borok kaphatók

WEISZ ADOLFNÁL

Aranyosmaróthon

(a kistapolcsányi ország-út sarkán)

10 litertől felfelé bérmentve házhoz szállítom nagybani árk mellett.

Látogató-jegyek

a legdívatosabb betűkkel a legszebb kivitelben, levélpapír-ujdonságok nagy választékban és jutányos áron kaphatók a „DÓCZI” nyomdában Aranyosmaróthon. Vidéki megrendlések postafordultával.

Hangverseny Grammophon!

Beszél, énekel
és
zenél.

Rendkívül érdekes szórakoztató eszköz családok részére, vendéglőknek és kávéházaknak.

Nagy választékban raktáron

30 frttól 200 frtig.

Lemezekből dus választék.

Klein Sándor

óras és ékszerésznél Léván.

Kedvező fizetési feltételek.

A jelenkor csodagépe!

➡ Több ezer reprodukció a világ leghíresebb művészeitől. ➡

Hirdetések jutányos áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Dóczy könyvnyomda, Aranyosmaróth.